

10. juni 2021

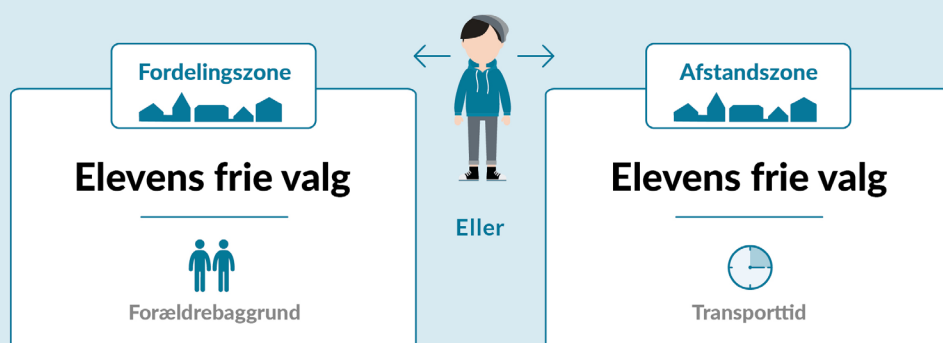
Den nye fordelingsmodel

- Eleverne kan frit søge om optagelse på afdelinger og uddannelser i hele landet.
- Elevernes ønsker er stadig et vigtigt udgangspunkt for, hvordan elever fordeles med den nye model.
- Eleven vil altid få opfyldt sin uddannelsesretning. Har man fx kun søgt htx, vil man også komme på htx. Har man krydssøgt mellem flere uddannelser får man enten en af sine ønskede prioriteter eller den uddannelsesretning, som man har søgt som sin 1. prioritet.
- Fordeling af elever sker som noget nyt i en landsdækkende fordelingsmekanisme administreret af Børne- og Undervisningsministeriet, som man kender fra de videregående uddannelser. Fordelingen sikrer, at så mange unge som muligt får deres førsteprioritet opfyldt inden for de fastsatte fordelingsregler.
- En elev må maksimalt have 60 minutter hver vej til sin uddannelse. Eleven kan, lige som i dag, få længere transporttid, men alene hvis eleven selv har ønsket en afdeling, som ligger længere væk.
- Modellen omfatter de almengymnasiale uddannelser – 3-årig stx og 2-årig hf – og de erhvervs-gymnasiale uddannelser – 3-årig hhx og htx. Dette gælder, uanset hvilken institutionstype, der udbyder disse uddannelser.
- Der tages i modellen et særligt hensyn til det voksenpædagogiske miljø på VUC.
- Der tages også, som i dag, hensyn til en række særlige elevgrupper, herunder fx elever med handicap, profilelever og Team Danmark ansøgere.

Som noget nyt opdeles landet i beregningstekniske zoner - enten kaldet **fordelingszoner** eller **afstandszoner**. Fordelingszoner er kendetegnet ved, at der på en eller flere afdelinger i zonen er en skæv elevsammensætning, mens elevsammensætning på alle afdelinger i afstandszoner er nogenlunde balanceret. I de to typer af zoner vil der derfor - foruden elevens frie valg - blive fordelt efter to forskellige parametre: Henholdsvis forældrebaggrund (fordelingszone) og transporttid til afdelingen (afstandszoner).

Om zonen er en fordelings- eller afstandszone afhænger af, om zonen afdelinger har en balanceret eller skæv elevsammensætning (målt ved forældrenes indkomst sammenholdt med zonen indkomst).

Sådan skal eleverne fordeles fremover

Fordelingszoner

I fordelingszoner, hvor elevsammensætningen er skæv, opdeles antallet af pladser på det enkelte gymnasium i tre grupper baseret på forældrebaggrund. Der er ikke længere tale om et samlet antal pladser på gymnasieafdelingen. Der vil i stedet være plads til et vist antal elever fra hver af de tre forskellige indkomstgrupper, som er fastsat således, at gymnasierne afspejler det elevgrundlag som er bosat i zonen uddannelse for uddannelse.

Ansøgere til uddannelsessteder i fordelingszoner skal som udgangspunkt tilkendegive mindst fire prioriteringer. Eleverne vil stadig først forsøges fordelt på baggrund af deres prioriteter. Hvis der er flere 1. prioritetsansøgere fra en bestemt indkomstgruppe, end der er pladser til i samme indkomstgruppe, trækkes der lod. De ansøgere, som ved lodtrækningen ikke får plads, forsøges herefter fordelt til den næste afdeling på deres prioriteringsliste efter samme principper. I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at placere ansøgeren på en prioriteret afdeling, vil ansøgeren blive placeret på den afdeling med kortest muligt transporttid og maksimalt 60 min.

Zoner vil være kategoriseret som fordelingszone for mindst tre år ad gangen.

Eksempel:

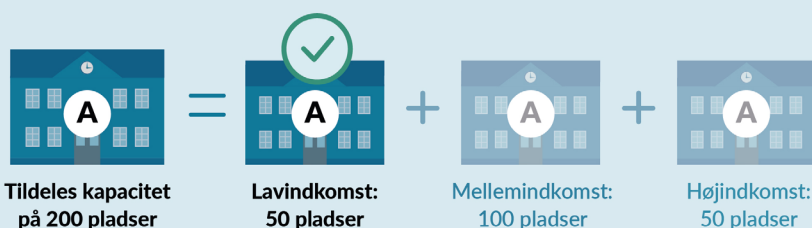
Anders søger kun gymnasier i fordelingszoner

Anders er fra lavindkomst-hjem. Kommer derfor i betragtning til de 50 pladser, som er reserveret til elever fra lavindkomst-hjem på gymnasium A, som er Anders' 1. prioritet.

Anders tildeles plads på gymnasium A, hvis

- der er færre end 50 1. prioritetsansøgere fra lavindkomst-hjem **eller**
- der er flere end 50 1. prioritetsansøgere fra lavindkomst-hjem, og Anders er blandt de 50, der bliver trukket ud.

Afstandszoner

I afstandszoner fortsætter fordelingen i det store hele, som den er i dag.

Eleverne fordeles først og fremmest på baggrund af deres egne valg. Herefter udvælges eleverne på baggrund af transporttid i stedet for transportafstand, som anvendes i dag. Antallet af prioriteringer for ansøgere til uddannelsessteder i afstandszoner skal være mindst to.

Man genberegner årligt, om zonerne fortsat har en balanceret elevsammensætning på alle afdelinger, eller om de skal være gå over til at være en fordelingszone.

Stram styring af hvor mange elever den enkelte afdeling kan optage

- Der indføres en strammere styring af kapaciteten, hvor antallet af pladser samlet set svarer til antallet af elever på alle 4 uddannelser (stx, hf, hhx og htx). Det sker ved, at Børne- og Undervisningsministeriet hvert år fastsætter en kapacitetsramme for hver region.
- Fremover skal regionerne, efter indstilling fra institutionerne, afgøre, hvor mange elever der maksimalt kan gå på en afdeling. Modsat i dag, hvor afdelingerne i udgangspunktet selv fastsætter deres kapacitet.
- Børne- og Undervisningsministeriet fastsætter dog i de første tre år afdelingernes kapacitet. Fra aftaleindgåelse og indtil den nye kapacitetsstyring træder i kraft i 2023 vil der i dialog med regioner og institutioner pågå et forberedelsesarbejde i ministeriet om at fastsætte kapaciteterne.
- Der indføres en minimumskapacitet på 84 elever (svarende til 3 klasser). Gymnasier i tyndtbefolkede områder sikres i det store hele et antal elever, der kan opretholde et fagligt bæredygtigt undervisningsmiljø.

Optagelsesprocessen

1. Regionerne og ministeriet sætter rammerne for hvert gymnasiums optag

Regionerne tager stilling til, hvor mange elever hvert gymnasium skal have (i en overgangsperiode, de første tre år, varetages dette af ministeriet)

Børne- og Undervisningsministeriet fastsætter antal af pladser på landsplan og for hver region. Regionen fastsætter så, hvor mange nye elever hvert gymnasium må optage, dvs. gymnasiets kapacitet. Det melder de ind til Børne- og Undervisningsministeriet. Alle fire gymnasiale uddannelser, stx, htx, htx samt toårig hf er omfattet af elevfordelingsmodellen.

Ministeriet udpeger de beregningstekniske zoner, hvor fordelingen også skal ske efter forældrebaggrund (disse kaldes 'fordelingszoner')

Børne- og Undervisningsministeriet kortlægger hvor i Danmark, der er en særlig ubalanceret elevsammensætning. På gymnasier beliggende i disse fordelingszoner skal ansøgerne blandes, så der sikres en mere balanceret elevsammensætning ift. forældrebaggrund (målt på forældrenes indkomst).

2. De kommende elever sender deres ansøgning

Ansøger får information om fordelingskriterierne på gymnasierne

Ansøgerne informeres om, hvilke fordelingskriterier der bruges i tildelingen af pladser til de enkelte gymnasier. Ansøgeren ved derfor, om hun søger gymnasier, hvor forældrebaggrund og transporttid mv. har betydning for, hvor hun tildeles en plads.

Ansøger sender sin ansøgning

Ansøgeren indtaster sine uddannelsesønsker i prioriteret rækkefølge på www.optagelse.dk. Forældrene underskriver digitalt. Børne- og Undervisningsministeriet samler ansøgningerne.

3. Et centralt it-værktøj samt regionerne fordeler ansøgerne til gymnasierne

På de udpegede gymnasier i fordelingszoner fordeler it-værktøjet efter elevernes ønsker og sikrer samtidig en blandet elevsammensætning ift. forældrebaggrund

Pladserne på gymnasier i fordelingszoner reserveres til ansøgere inden for tre forskellige forældreindkomstniveauer. Er der i forhold til gymnasiets kapacitet (antal pladser) for mange ansøgere på samme indkomstniveau, trækkes der lod om pladserne. Ingen får imod sit ønske mere end 60 minutters transporttid til gymnasiet.

På alle andre gymnasier fordeler it-værktøjet efter ansøgerens ønsker og transporttid

Det vil fx sige, at Hannah, der har 10 minutter til gymnasiet, vil få pladsen frem for Peter, der har 40 minutter, hvis de har ønsket gymnasiet på samme prioritet, og der ikke er plads til alle ansøgere på gymnasiet. Har de samme prioritet og lige lang transporttid, trækker it-værktøjet lod. Ingen får imod sit ønske mere end 60 minutters transporttid til gymnasiet.

Ansøgerens ønsker vægtes højt i fordelingen

En ansøger, der har ønsket et gymnasium som 1. prioritet, vil som udgangspunkt få pladsen frem for en ansøger, der har ønsket det som sin 2. prioritet

Får man ikke en plads på en af sine prioriteter, får man plads på et alternativt gymnasium på samme uddannelse som sin 1. prioritet inden for maksimalt 60 minutters transporttid

Nogle ansøgere fordeles af regionerne på en anden måde

I de tilfælde, hvor en ansøger ikke kan få tildelt en ledig plads inden for den maksimale transporttid af det centrale it-værktøj, finder regionerne en plads til ansøgeren.

Desuden vil nogle ansøgere, fx Team Danmark-elever eller elever med handicap, kunne komme foran i køen til bestemte gymnasier.

Implementering

Den nye elevfordelingsmodel får virkning for optaget til skoleåret 2023/24. Den skal vurderes og eventuelt justeres, når optaget i de kommende år er kendt. Derudover gennemføres senest tre år efter modellen er trådt i kraft en evaluering af modellen.

Den eksisterende mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler for skoleåret 2021/22 forlænges med yderligere ét år til også at gælde for optagelse til skoleåret 2022/23. Desuden afsættes der en økonomisk ramme med henblik på at lukke for optaget i et år på gymnasiale afdelinger med store udfordringer ift. faldende ansøgninger og en skæv elevsammensætning, så afdelingerne kan overgå til de nye regler med en mere balanceret elevsammensætning.

Muligheden for at oprette ventelister afskaffes fra midten af skoleåret 2021/22.

Private gymnasier får begrænsning på, hvor mange nye elever (1.g og 1.hf) de kan få tilskud til ved optaget til skoleåret 2022/23.